

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

**Formy wsparcia dla przedsiębiorców w ramach RPO
Województwa Dolnośląskiego 2014-2020
Sposoby finansowania NGO**

Dział PWGDIA – Urszula Bartoszewicz

Wrocław 03.11.2014 r.

RPO - Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego 2014-2020

W perspektywie finansowej na lata 2014-2020 Dolny Śląsk otrzymał ponad 2 miliardy euro. Stwarza to niepowtarzalną szansę dla naszego regionu na dalszy rozwój i realizację celów założonych w „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020”.

Główne zadania
poprawa życia mieszkańców Dolnego
Śląska. Priorytetem będzie
zwiększenie konkurencyjności
gospodarki

Główne zadania założone w „Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”

- poprawa życia mieszkańców Dolnego Śląska - priorytetem będzie zwiększenie konkurencyjności gospodarki,
- inwestycje w biznes w celu stworzenia nowych miejsc pracy,
- innowacje, które zwiększą poziom rozwoju w naszym województwie,
- powstaną nie tylko nowe drogi, inwestycje w pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych oraz turystykę,
- szansa na poprawę rozwoju edukacji oraz na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

SRWD - Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020

Jest dokumentem strategicznym na poziomie regionalnym, który kierunkuje działania władz samorządu regionalnego oraz stanowi podwaliny dla systemowej współpracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację polityki rozwoju Dolnego Śląska.

Nowa Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 (SRWD) została przyjęta przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr XXXII/932/13 z dnia 28 lutego 2013 r.

Cel główny i cele szczegółowe RPO WD są zgodne i spójne z celami SRWD. Podczas procesu przygotowywania RPO WD uwzględnione zostały wnioski wynikające z diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej (terytorialnej) regionu, jak również analizy SWOT zawartej w SRWD.

Wizja i cel główny oraz cele szczegółowe SRWD

Wizja: **Blisko siebie – Blisko Europy.**

Dolny Śląsk 2020 jako zintegrowana wspólnota regionalna, region konkurencyjny, spójny, otwarty, dynamiczny...

Cel główny: **Nowoczesna gospodarka i wysoka jakość życia w atrakcyjnym środowisku.**

Dolny Śląsk - regionem koncentracji innowacyjnych podmiotów produkcyjnych i usługowych współpracujących z rozwiniętym sektorem badawczym oraz intensywnego rozwoju nowoczesnej turystyki opartej o współpracę międzyregionalną i transgraniczną, tworzących razem atrakcyjne miejsce do życia dla mieszkańców o coraz wyższych kwalifikacjach i rozwiniętej kulturze obywatelskiej.

Wizja i cel główny oraz cele szczegółowe SRWD

Cele szczegółowe:

1. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy;
2. Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej;
3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP;
4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa;
5. Zwiększenie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych;
6. Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników;
7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia;
8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.

„RPO WD 2014-2020” w podziale na osie priorytetowe

Oś priorytetowa 1 PRZEDSIĘBIORSTWA I INNOWACJE EFRR

Oś priorytetowa 2 TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE EFRR

Oś priorytetowa 3 GOSPODARKA NISKOEMISYJNA EFRR

Oś priorytetowa 4 ŚRODOWISKO I ZASOBY EFRR

Oś priorytetowa 5 TRANSPORT EFRR

Oś priorytetowa 6 INFRASTRUKTURA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ EFRR

Oś priorytetowa 7 INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA EFRR

Oś priorytetowa 8 RYNEK PRACY EFS

Oś priorytetowa 9 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE EFS

Oś priorytetowa 10 EDUKACJA EFS

POMOC TECHNICZNA EFS

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego - finansowane są przede wszystkim projekty, które stawiają sobie za cel zwiększanie zatrudnienia, rozwój przedsiębiorczości, rozbudowę infrastruktury, wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej, poprawę ochrony środowiska czy aktywizację współpracy między sąsiednimi regionami państw członkowskich.

EFS - Europejski Fundusz Społeczny jest jednym z pięciu głównych funduszy, poprzez które Unia Europejska wspiera rozwój społeczno-gospodarczy wszystkich krajów członkowskich. Jego zasoby finansowe inwestuje się w ludzi. Szczególnie tych, którzy mają trudności ze znalezieniem pracy.

Wsparcie dotacyjne w ramach RPO WD na lata 2014-2020

Oś priorytetowa 1 PRZEDSIĘBIORSTWA I INNOWACJE

Potencjalni beneficjenci i grupy docelowe:

- przedsiębiorcy,
- konsorcja przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi, uczelniami/szkołami wyższymi lub podmiotami leczniczymi, bądź ze spółkami celowymi tworzonymi przez te podmioty.

**Lista instytucji wspomagających innowacyjne pomysły,
w szczególności możliwości ich sfinansowania ze środków UE lub
innych źródeł – do wglądu**

**DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA**

Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca
ul. Strzegomska 2-4
53-611 Wrocław

Wsparcie dotacyjne w ramach RPO WD na lata 2014-2020

Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca (DIP) w perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020 będzie wdrażała środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego

Kto może otrzymać dofinansowanie?

Potencjalni beneficjenci uprawnieni do bezpośredniego ubiegania się o wsparcie w ramach RPO WD 2014-2020 są wskazani w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP), odrębnie dla każdego Działania i Poddziałania.

Działania wdrażane przez DIP są głównie skierowane do **dolnośląskich przedsiębiorców.**

O dotację w Instytucji (w ramach niektórych poddziałań) mogą ubiegać się także oprócz przedsiębiorców np.

Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST), ich związki i stowarzyszenia;
Jednostki Organizacyjne JST; Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB),
w tym organizacje pozarządowe; Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE);
Uczelnie/szkoły wyższe; Lokalne Grupy Działania (LGD);
Przedsiębiorstwa Energetyczne; Spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty
mieszkaniowe;
Towarzystwa Budownictwa Społecznego; Jednostki naukowe;
Grupy producentów rolnych.

W ramach działań wdrażanych przez DIP finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020 określono, kto dokładnie może niego skorzystać w ramach poniższych działań:

Oś priorytetowa 1 Przedsiębiorstwa i Innowacje

- Działanie 1.2 Innowacyjne przedsiębiorstwa
- Działanie 1.3 Rozwój przedsiębiorczości
- Działanie 1.4 Internacjonalizacja przedsiębiorstw
- Działanie 1.5 Rozwój produktów i usług w MŚP

Oś priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna

- Działanie 3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych
- Działanie 3.2 Efektywność energetyczna w MŚP
- Działanie 3.5 Wysokosprawna Kogeneracja

Jakie mogą być formy wsparcia?

Potencjalni wnioskodawcy w zakresie projektów realizowanych w DIP będą mogli starać się o bezzwrotną dotację.

Wsparcie nie zawsze jednak oznacza otrzymanie bezzwrotnej dotacji na realizację Twojego projektu. Może ono również przybrać (w zakresie niektórych poddziałań) inną formę, w tym np.:

- kredytu lub pożyczki udzielanej na preferencyjnych warunkach;
- bonu na innowacje ukierunkowanego na zwiększenie aktywności innowacyjnej mikro, małych i średnich przedsiębiorstw;
- profesjonalnych usług proinnowacyjnych świadczonych przez Instytucje Otoczenia Biznesu dla przedsiębiorstw;
- udostępnienie powierzchni biurowo – laboratoryjnej na korzystnych warunkach;
- doradztwa dla MŚP, w tym znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy).

Jak starać się o dofinansowanie?

Należy sprawdzić, czy planowane przedsięwzięcie wpisuje się w cele, które Program ma osiągnąć, czy odpowiada typom projektów, które będą wspierane, czy jest zgodne z warunkami, na jakich będzie udzielane dofinansowanie. Kolejnym krokiem jest właściwe przygotowanie projektu do aplikowania i późniejszej realizacji.

Zapoznać się:

- z formularzami wniosków i dokumentów dla ubiegających się o wsparcie i instrukcje ich wypełniania.
- ze szczegółowymi dokumentami, najważniejsze z nich to:
  - RPO WD 2014 – 2020

kto może ubiegać się o dofinansowanie i na jakie przedsięwzięcia, kwalifikowalność wydatków, procedurę oceny wniosków, sposoby rozliczania, kontroli i promocji projektu.

Poznać obowiązki związane z realizacją projektu objętych wsparciem z Funduszy Europejskich –konieczne jest prowadzenie szczegółowej dokumentacji i przestrzeganie procedur określonych dla wybranego rodzaju wsparcia.

Śledź harmonogramy naborów wniosków

Harmonogram naborów wniosków jest planem naborów na dany rok kalendarzowy zawiera nazwy wszystkich działań/poddziałań z wyróżnieniem tych, w ramach których przeprowadzone będą konkursy w danym roku kalendarzowym.

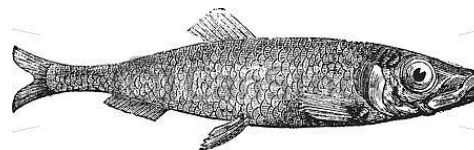
Informuje o planowanych terminach naborów wniosków określonych miesiącami. Można tu również znaleźć informacje na temat typów projektów jakie mogą uzyskać dofinansowanie oraz orientacyjną kwotę dofinansowania w poszczególnych konkursach.

Zgodnie z harmonogramem ogłasza się konkursy.

Warto zapoznać się z harmonogramem aby zdążyć przygotować wniosek o dofinansowanie projektu w celu złożenia do wybranego naboru.

http://www.dip.dolnyslask.pl/images/Ro%C5%BAne/Harmonogram_2015.pdf

Aby skorzystać z funduszy śledź:

© Can Stock Photo - csp6392912

Strony internetowe:

Twojej lokalnej LGD <http://www.dobrowidawa.pl/>

ARiMR <http://www.arimr.gov.pl/>

<http://rpo.dolnyslask.pl/>

<http://www.dip.dolnyslask.pl/>

<http://www.dodr.pl/>

Zapisz się na newsletter!

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ I część

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

Sposoby finansowania NGO - Organizacji pozarządowych i osób prywatnych

Dział PWGDiA – Urszula Bartoszewicz

Wrocław 03.11.2014 r.

NGO – na obszarach wiejskich to:

KGW – zarejestrowane w Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych – działają na nr KRS danego związku,
W województwie dolnośląskim działają 4 terenowe oddziały: Wrocław, Jelenia Góra, Legnica, Ząbkowice Śląskie

OSP - Ochotnicze Straże Pożarne, Stowarzyszenia ..., Fundacje ...

Pozadotacyjne źródła finansowania działalności organizacji - jest gdzie szukać i skąd brać.

Tylko 14 % organizacji wiejskich korzysta np. z pieniędzy ministerialnych, a nie są to skomplikowane wnioski ani skomplikowane procedury - regulamin konkursu ministerstwa kultury Mistrzowie Tradycji – do wglądu.

NGO – angielskiego skrótu NGO non-governmental organizations

Organizacje pozarządowe – ta nazwa odwołuje się do pojęcia rządu (państwa) i podkreśla, „nierządowość” i niezależność – przynajmniej w sferze ideologii – tych organizacji.

Jest przeniesieniem z języka angielskiego (non-governmental organizations), dlatego często również w Polsce używa się skrótu NGO lub III sektor to nazwa stosowana wobec ogółu organizacji pozarządowych.

Obiegowo przez organizacje pozarządowe rozumie się stowarzyszenia i fundacje..

Organizacje zaliczane do III sektora charakteryzują się:

- istnieniem struktury organizacyjnej oraz formalną rejestracją,
- strukturalną niezależnością od władz publicznych,
- niezarobkowym charakterem,
- suwerennością i samorządnością,
- dobrowolnością przynależności.

Skąd pozyskiwać dotacje na działalność mieszkańców?

- **Tu mieszkam tu zmieniam BZ WBK**

<http://www.bzwbk.pl/informacje-o-banku/granty/zasady.html>

- **Spółdzielnia pomysłów - Spółdzielcza Grupa Bankowa**

<http://www.spolecznik20.pl/>

- **Działaj lokalnie** – lokalni operatorzy, lokalne inicjatywy

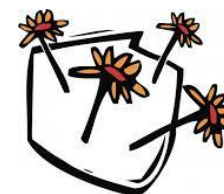
<http://www.dzialajlokalnie.pl/projekty/lista02.html>

- P FIO 2014-2014 mikrodotacje **Dolnośląski Fundusz Małych Inicjatyw** www.maleinicjatywy.pl

- **Razem Możemy Więcej**

www.efrwp.pl/spolecznosci-lokalne/razem-mozemy-wiecej

program grantowy Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej

**Działaj
lokalnie**

- rozwój kulturowo-historycznego dziedzictwa regionu, zwłaszcza w zakresie kultywowania tradycji, zachowania obrzędów i ginących zawodów, troski o zabytki kultury materialnej i niematerialnej, itp.
- ochrona i promocja zdrowia
- inicjatywy społeczne na rzecz budowy małej infrastruktury drogowej (np. ścieżki rowerowe, chodniki, wiaty) służące m.in. poprawie bezpieczeństwa mieszkańców

Fundacja Orange działa na rzecz nowoczesnej edukacji dzieci i młodzieży. Poprzez twórcze inicjatywy zachęcamy młodych do zdobywania wiedzy, udziału w kulturze, budowania społeczności przy wykorzystaniu nowych technologii.

<http://wolimierz.org/stowarzyszenie/zapisz-sie-do-akademii-orange/>

<http://wolimierz.org/stowarzyszenie/robiac-zakupy-przez-internet-mozesz-wspierac-wolimierz/>

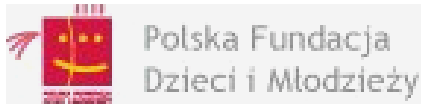

Fundacja prowadzi obecnie trzy programy dotacyjne:
„Z PZU po lekcjach”
„Młodzi niepełnosprawni – sprawni z PZU”
„PZU z kulturą”

Konkursy dotacyjne to rodzaj programu własnego Fundacji, skierowanego do organizacji pozarządowych, których działalność jest zgodna z obszarami działalności i z zakresem określonym regulaminami poszczególnych konkursów.

<http://fundacjapzu.pl/275.html>

Projekty partnerskie <http://fundacjapzu.pl/267.html>

„Świetlica – Moje miejsce” to program partnerski Fundacji PZU i Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży
<http://www.pcyf.org.pl/index.php?s1=programy&s2=realizowane&s3=swietlicamojemiejsce>

ASOS 2014-2020

Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej
Osób Starszych na lata 2014-2020

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

”Dni Kresowe – Nie jest wart przyszłości ten, kto nie pamięta o przeszłości”

Stowarzyszenie Przyjaciół Wsi Niedźwiedzice realizuje projekt pn. ”Dni Kresowe – Nie jest wart przyszłości ten, kto nie pamięta o przeszłości” realizowanego w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, który otrzymał dofinansowanie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Beneficjentami projektu mogą być osoby zamieszkałe na terenie Gminy Chojnow.

<http://chojnow.pl/news/news/view/id/3800>

Dla seniorów

- Program Wieloletni Senior Wigor – dzienne centra aktywizacji osób starszych, w partnerstwach gmina-ngo

http://senior.gov.pl/program_senior_wigor

- "SENIORZY W AKCJI" to ogólnopolski konkurs dotacyjny realizowany przez towarzystwo inicjatyw twórczych "ę" ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności – partnerstwo międzypokoleniowe lub 60+, 6-12 tys. zł

www.seniorzywakcji.pl

Sport LIDER ANIMATOR wsparcie finansowe projektu. Konkurs ma na celu zwiększenie aktywności fizycznej Polaków poprzez wyszukiwanie i propagowanie liderów aktywności fizycznej oraz finansowe wsparcie realizacji ich projektów. Konkurs skierowany jest do lokalnych animatorów aktywności fizycznej i sportu realizujących różnego rodzaju programy zajęć rekreacyjnych, programy szkolne i imprezy sportowe. Najlepsze projekty zostaną uhonorowane grantami pieniężnymi w wysokości od 5 000 PLN do 15 000 PLN przeznaczonymi na rozpoczęcie, rozszerzenie lub kontynuowanie działalności.

<http://lideranimator.pl/>

DOTACJE OD SAMORZĄDU

fundusze samorządu każdego szczebla

▶ **konkursy ofert** – dofinansowanie/wsparcie lub finansowanie /powierzenie realizacji zadań

- konkursy tematyczne – Dolnośląskie Stokrotki

- powierzenie działań w gminie np. z zakresu promocji , opieki nad zabytkami itp.

▶ **małe granty** - oferty pozakonkursowe z art. 19a uodppiw

Inicjatywa lokalna - forma współpracy jednostek samorządu terytorialnego z ich mieszkańcami

Fundusze gminne:

Fundusz alkoholowy (korkowy, kapslowy) - wyodrębnione w gminnym budżecie środki, pozyskiwane od przedsiębiorców sprzedających alkohol.

Fundusz sołecki – środki wyodrębnione w budżecie gminy na wydatki w każdym z sołectw.

Fundusz alkoholowy

(korkowy, kapsłowy) - wyodrębnione w gminnym budżecie środki, pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (wyodrębniony na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)

W skali kraju to kwota rocznie ponad 700 mln zł.

Środki te samorządy powinny przeznaczać w całości na przeciwdziałanie problemom wynikającym z uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Informacje dotyczące wykorzystania funduszu powinny być dostępne powszechnie.

Regulamin - określający kto kiedy i na co może się starać

Sprawozdania - z wydatkowania funduszu

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na co nie mogą być przeznaczane środki z funduszu korkowego?

Zasadniczo ze środków funduszu korkowego nie powinny być finansowane zadania, które nie wiążą się bezpośrednio z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii oraz z integracją społeczną osób uzależnionych.

Przykładowo nie mogą być te środki przeznaczone na finansowanie pomocy materialnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, budowę czy modernizację boisk sportowych.

NA PLAC ZABAW

Sponsorowane wyposażenie placów zabaw:

- ▶ NIVEA
- ▶ Place Zabaw Brico Marche
- ▶ NOVUM
- ▶ Konkursy firm produkujących sprzęt i pomoce edukacyjne
- ▶ MP LEADER
- ▶ „mała” (wojewódzka) Odnowa Wsi

naturalne place zabaw - dotacje na działania ekologiczne,
miejsce spotkań i integracji mieszkańców - dotacje na działania integracyjne
podniesienie atrakcyjności miejscowości poprzez (ciekawy, wyjątkowy) plac
zabaw - infrastruktura turystyczna

MIESZKANIEC - INDYWIDUALNIE

- ▶ **Darowizny** (od osób fizycznych i prawnych)
nieograniczony cel, zakres czasowy ani wysokość (podatek od darowizny)
- ▶ **Stypendia „na”** (nie „za”) – sport, nauka, kultura

Urząd Marszałkowski

- w zakresie twórczości artystycznej, upowszechniania kultury i opieki nad zabytkami
5 miesięcy, łącznie 10 tys zł (2014)
- w zakresie sportu

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Półroczne lub roczne, 3 tys zł miesięcznie

Co roku, nabór wrzesień

- ▶ **Finansowanie społecznościowe – crowdfunding**
- ▶ **Granty lub dotacje fundacji prywatnych**
- ▶ **Konkursy tematyczne**

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

**DOLNY
ŚLĄSK**

www.umwd.pl

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

MIESZKANIEC – INDYWIDUALNIE / LUB ORGANIZACJA

Małe projekty LEADER (projekty parasolowe)

- ▶Przeprowadzany w LGD , nie w UM (składanie, przyznawanie, rozliczanie)
- ▶Projekty grantowe (zwane „parasolowymi“) - projekty składające się z szeregu grantów (małych projektów), których realizatorami są organizacje/osoby działające na obszarze objętym LSR.
- ▶Organizatorem projektu grantowego jest LGD, która ogłasza konkursy, przekazuje środki i rozlicza grantobiorców realizujących „małe projekty“.
- ▶Wszystkie „małe projekty“ wchodzące w skład projektu grantowego, muszą być spójne tematycznie i łącznie przyczyniać się do realizacji założonych dla danego projektu grantowego celów i wskaźników.
- ▶do **100 tys zł na beneficjenta do 2020 roku, do 50 tys zł na operację** (projekt)

MIESZKANIEC – INDYWIDUALNIE / LUB ORGANIZACJA

Rodzaj wsparcia

- ▶- nadal **refundacja** (zwrot poniesionych kosztów) a nie dotacja ☹,
- ▶- **płatność zryczałtowana (premia)** – dla osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej
- ▶możliwe będzie **zaliczkowanie** - beneficjenci realizujący operacje inwestycyjne (ewentualny, dodatkowy system zaliczkowania na zasadach przewidzianych w przepisach krajowych)
- ▶Intensywność pomocy - **50 % do 100% kosztów kwalifikowanych** operacji, w zależności od charakteru operacji i rodzaju beneficjenta (w LSR określone grupy defaworyzowane silniej wspierane)
- ▶Konkursy - najwcześniej w połowie, a dotacje pod koniec 2016 roku

GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZE

Gospodarstwa opiekuńcze to gospodarstwa rolne oferujące wsparcie osobom potrzebującym pomocy. Z usług mogą korzystać np. seniorzy, którzy lubią wypoczynek na wsi, ale również ci zainteresowani dłuższym pobytem. Mogą wykonywać różne prace w domu i obejściu – np. opiekować się zwierzętami, dbać o kwiaty, zbierać owoce i warzywa.

Gospodarze na zasadzie rodziny zastępczej, mogą też opiekować się dziećmi. Gospodarstwa opiekuńcze oferują nie tylko pobyty z noclegami, ale również dzienne zajęcia, podczas których podopieczni mogą realizować swoje pasje, np. majsterkować w warsztacie stolarskim. Uczestnictwo w codziennych zajęciach czy w pracach związanych z prowadzeniem gospodarstwa ma działanie terapeutyczne i pomaga podopiecznym w zależności od potrzeb zachować aktywność, powrócić do równowagi, odnaleźć swoje miejsce w społeczeństwie. Od wielu lat system takich gospodarstw rozwija się w Europie, a szczególnie w Holandii.

GOSPODARSTWA OPIEKUŃCZE

Próbie rozpowszechnienia na terenie Borów Tucholskich idei funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych jako alternatywnej, pozarolniczej działalności podjął ODR Minikowo przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Tucholi, PCPR, Stowarzyszeniem Gospodarstw Agroturystycznych i LGD „Bory Tucholskie”.

Dzięki projektowi „Nowy zawód – nowa szansa” realizowanemu przez ośrodek siedemnaście osób zyskało uprawnienia w zakresie opiekuna domowego nad osobą starszą lub niepełnosprawną. Wśród nich byli właściciele gospodarstw agroturystycznych. Aby wykorzystać ten potencjał, ośrodek doradztwa zaproponował im pójście dalej, wystąpił z propozycją tworzenia gospodarstw opiekuńczych

Właściciele lokalnych gospodarstw agroturystycznych wzięli udział w wyjeździe do Holandii. Na miejscu zapoznali się z różnymi metodami opieki nad osobami starszymi – całodobową oraz kilkugodzinnymi zajęciami.

Na uruchomienie tego rodzaju działalności zdecydowało się dwanaście gospodarstw agroturystycznych w Borach Tucholskich.

Projekt finansowany był z PO KL

alternatywa dla domów opieki – mieszkania wspomagane

<http://www.opieka.kpodr.pl/>

KIEDY NABORY

jesień i przełom roku – wysyp konkursów

Co kwartał

Co pół roku

WARTO BYĆ PRZYGOTOWANYM

- wcześniej przeczytać warunki ubiegłorocznego/ poprzedniego konkursu
- szukać – pojawiają się nowe źródła, warto startować w pierwszych edycjach lub pilotażach, nawet jeśli nie są do końca dopracowane mają raczej bardziej liberalne rozwiązania i podejście do problemów

DZIĘKUJĘ
ZA UWAGĘ

Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu

Urszula Bartoszewicz
Dział PWGDIA

ul. Zwycięska 8, 53-033 Wrocław
email: sekretariat@dodr.pl
www.dodr.pl